

روشی پژوهشی و ارائه

(رشته مهندسی فناوری اطلاعات)

www.ketab.ir

علی شاعیدی دکتر احمد فراهی

سرشناسه	: شاعیدی، علی، ۱۳۵۲-
عنوان و نام پدید آور	: روش پژوهش و ارائه / مولفان علی شاعیدی، احمد فراهی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: شانزده، ۱۹۰ ص.
فروست	: دانشگاه پیام نور؛ ۲۳۴۸. گروه مهندسی فناوری اطلاعات؛ ۳۵ / آ.
شابک	: 978 - 964 - 14 - 0395 - 1
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا.
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۸۹] - ۱۹۰.
موضوع	: تحقیق - روش شناسی - آموزش برنامه ای
موضوع	: Research - Methodology - Programmed instruction
موضوع	: تحقیق - روش شناسی - آزمون ها و تمرین ها (عالی)
موضوع	: Research - Methodology - Examinations, questions, etc. (Higher)
موضوع	: نگارش علمی و فنی - آموزش برنامه ای
موضوع	: Technical writing - Programmed instruction
موضوع	: نگارش علمی و فنی - آزمون ها و تمرین ها (عالی)
موضوع	: Technical writing - Examinations, questions, etc. (Higher)
شناسه افزوده	: فراهی، احمد، ۱۳۳۸-
شناسه افزوده	: دانشگاه پیام نور
شناسه افزوده	: Payam Noor University
رده بندی کنگره	: Q۵۵/۱۸۰/۹۱ ۱۳۵ ۱۹۶
رده بندی دیویی	: ۶۲/۰۰۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۷۵۶۱۲۶

روش پژوهش و ارائه

مؤلفان: علی شاعیدی - دکتر احمد فراهی

ویراستار علمی: دکتر داود کریم زادگان

تهیه و تولید: دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و توزیع دانشگاه پیام نور

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول شهریور ۱۳۹۶

شابک: ۱ - ۰۳۹۵ - ۱۴ - ۹۶۴ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0395 - 1

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید، کپی یا خلاصه برداری، نشر و ترجمه، چاپ، الکترونیک، توزیع گسترده، تهیه CD و ... این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح پست و روی جلد و ... بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مؤلفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب کتاب

سیزده

پانزده

پیشگفتار

مقدمه کتاب

فصل اول: فرایند تحقیق

هدف کلی

هدف‌های یادگیری

مقدمه

۱-۱ اطلاعات

۱-۱-۱ تعریف واژه‌نامه ALA

۱-۱-۲ تعریف مبتنی بر نظریه اطلاعات

۲-۱ تحقیق

۳-۱ انواع تحقیقات علمی

۱-۳-۱ انواع تحقیقات علمی بر اساس هدف

۲-۳-۱ انواع تحقیقات علمی بر اساس ماهیت و روش

۴-۱ مهارت اطلاع‌یابی، پیش‌نیاز تحقیق علمی

۱-۴-۱ مهارت اطلاع‌یابی

۲-۴-۱ پیش‌نیازهای تحقیق علمی

۵-۱ بیان مسئله و تعیین موضوع تحقیق

۱-۵-۱ تشخیص مسئله

۲-۵-۱ تحلیل پرسش

۳-۵-۱ تعیین موضوع

۶-۱ هدف و فایده پژوهش

۷-۱ فرایند تحقیق و گام‌های پژوهش

۸-۱ عوامل مهم در تدوین طرح تحقیق

۱۹	۹-۱ کاربرد رایانه در فرایند تحقیق
۲۰	۱۰-۱ فرضیه‌ها
۲۱	۱-۱۰-۱ تفاوت فرضیه و نظریه
۲۱	۲-۱۰-۱ بیان فرضیه
۲۱	۳-۱۰-۱ انواع فرضیه در تحقیقات همبستگی و تجربی
۲۳	۱۱-۱ پیشینه تحقیق (ادبیات تحقیق)
۲۳	۱-۱۱-۱ اهمیت پیشینه کاوی در تحقیق
۲۴	۲-۱۱-۱ هدف از پیشینه تحقیق
۲۴	خلاصه فصل اول
۲۵	نمونه‌آزمایی چهارگزینه‌ای فصل اول
۲۶	نمونه‌آزمایی تشریحی فصل اول
۲۷	فصل دوم: معرفی منابع اطلاعاتی
۲۷	هدف کلی
۲۷	هدف‌های یادگیری
۲۷	مقدمه
۲۸	۱-۲ شناسایی منابع اطلاعاتی
۲۸	۲-۲ انواع منابع دانش ازدیدگاه اطلاعاتی
۲۹	۱-۲-۲ منابع اطلاعاتی رف
۳۰	۲-۲-۲ منابع اطلاعاتی ردیف
۳۱	۳-۲ انواع منابع اطلاعات
۳۱	۱-۳-۲ منابع اطلاعات غیرمرجع چاپی
۳۴	۲-۳-۲ منابع اطلاعات غیرمرجع الکترونیکی
۳۵	۳-۳-۲ منابع اطلاعات مرجع چاپی
۳۶	۴-۳-۲ منابع اطلاعات مرجع الکترونیکی
۳۶	۴-۲ شیوه دسترسی به منابع الکترونیکی
۳۶	۱-۴-۲ ویژگی‌های منابع الکترونیکی ازدیدگاه باکلند
۳۷	۲-۴-۲ انواع منابع اطلاعاتی الکترونیکی در کتابخانه‌ها
۳۷	۳-۴-۲ شیوه‌های دسترسی به منابع الکترونیکی در کتابخانه‌ها
۳۸	۵-۲ نحوه جست‌وجو در چکیده‌نامه‌ها و نمایه‌نامه‌ها
۳۹	۶-۲ معیارهای ارزیابی منابع اطلاعاتی
۴۰	۱-۶-۲ محتوای مرتبط و مناسب
۴۱	۲-۶-۲ قیمت
۴۱	۳-۶-۲ تاریخ نشر
۴۲	۴-۶-۲ نویسنده
۴۳	۵-۶-۲ ناشر
۴۳	۶-۶-۲ سطح علمی

۴۴	۲-۶-۷ نمایه، کتابنامه و فهرست مندرجات
۴۴	۲-۶-۸ مشخصات ظاهری مناسب
۴۴	۲-۶-۹ صحافی
۴۴	۲-۶-۱۰ تصاویر
۴۵	۲-۶-۱۱ صفحه‌آرایی
۴۵	۲-۷ تأثیر اینترنت بر انتخاب منابع اطلاعاتی
۴۷	خلاصه فصل دوم
۴۸	خودآزمایی چهار گزینه‌ای فصل دوم
۴۸	خودآزمایی تشریحی فصل دوم
۵۱	فصل سوم: نقش اینترنت و موتورهای جست‌وجو در پایگاه‌های اطلاعاتی
۵۱	هدف کلی
۵۱	هدف‌های یادگیری
۵۲	مقدمه
۵۲	۳-۱ موتورهای جست‌وجو
۵۳	۳-۱-۱ عنکبوت
۵۳	۳-۱-۲ خزنده
۵۳	۳-۱-۳ پایگانی‌کننده
۵۳	۳-۱-۴ پایگاه‌داده
۵۴	۳-۱-۵ سیستم رتبه‌بندی
۵۵	۳-۲ موتورهای راهنما (راهنماهای موضوعی)
۵۵	۳-۳ پایگاه‌های اطلاعاتی
۵۶	۳-۴ انواع روش‌های جست‌وجو در اینترنت
۵۶	۳-۴-۱ جست‌وجوی ساده و جست‌وجوی پیشرفته
۵۹	۳-۴-۲ جست‌وجوی عبارتی
۵۹	۳-۴-۳ جست‌وجوی مجاورتی
۵۹	۳-۴-۴ جست‌وجوی میدانی
۶۰	۳-۵ عملگرهای منطقی
۶۰	۳-۵-۱ عملگر AND
۶۱	۳-۵-۲ عملگر OR
۶۱	۳-۵-۳ عملگر NOT یا BUT
۶۱	۳-۶ ابزارهای کمکی جست‌وجو
۶۱	۳-۶-۱ کوتاه‌سازی
۶۲	۳-۶-۲ ریشه‌سازی
۶۲	۳-۶-۳ محدودیت زبانی
۶۳	۳-۶-۴ محدودیت زمانی
۶۳	۳-۷ نکاتی در رابطه با جست‌وجو

۶۴	خلاصه فصل سوم
۶۴	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل سوم
۶۵	خودآزمایی تشریحی فصل سوم

۶۷ فصل چهارم: معرفی پایگاه‌های اطلاعاتی تحت وب

۶۷	هدف کلی
۶۷	هدف‌های یادگیری
۶۸	مقدمه

۶۸ ۱-۴ پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی

۶۹	۱-۴-۱ پایگاه اطلاعاتی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
۷۴	۱-۴-۲ پایگاه اطلاعاتی کتابخانه منطقه‌ای علوم و فناوری شیراز
۷۵	۱-۴-۳ پایگاه اطلاعاتی نمایه
۷۵	۱-۴-۴ پایگاه اطلاعاتی کتاب‌شناسی ملی ایران
۷۶	۱-۴-۵ پایگاه اطلاعاتی رزنت
۷۷	۱-۴-۶ پایگاه اطلاعاتی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران
۷۸	۱-۴-۷ پایگاه اطلاعاتی مرکز آمار ایران
۷۸	۱-۴-۸ پایگاه اطلاعاتی رنژ تحقیقات رایانه‌ای علوم اسلامی (نور)
۷۹	۱-۴-۹ معرفی پایگاه داده اطلاعات علمی (SID)
۸۱	۱-۴-۱۰ پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)
۸۱	۱-۴-۱۱ طلایه‌داران علم ایران
۸۳	۱-۴-۱۲ پایگاه‌های اطلاعاتی خارجی
۸۳	۱-۴-۱ پایگاه اطلاعاتی مؤسسه اطلاعات علمی (ISI)
۸۵	۱-۴-۲ پایگاه اطلاعاتی استنادی علوم (SCI)
۸۷	۱-۴-۳ پایگاه اطلاعاتی ساینس دایرکت
۸۷	۱-۴-۴ پایگاه اطلاعاتی چکیده‌های علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی
۸۷	۱-۴-۵ پایگاه اطلاعاتی رایانه
۸۸	۱-۴-۶ پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس (Scopus)
۸۸	۱-۴-۷ پایگاه اطلاعاتی آی‌تریپل‌ای (IEEE)

۹۰ خلاصه فصل چهارم

۹۱ خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل چهارم

۹۲ خودآزمایی تشریحی فصل چهارم

۹۳ فصل پنجم: آشنایی با ساختار انواع گزارش‌های علمی

۹۳	هدف کلی
۹۳	هدف‌های یادگیری
۹۴	مقدمه

۹۴ ۱-۵ آیین گزارش‌نویسی

۹۴	۱-۱-۵ اجزای اصلی یک گزارش تحقیق
۹۵	۲-۱-۵ طرح کلی گزارش
۹۵	۳-۱-۵ بخش مقدماتی
۹۶	۴-۱-۵ بدنه گزارش
۹۸	۵-۱-۵ بخش پیوست
۹۸	۲-۵ انواع گزارش‌ها
۹۸	۱-۲-۵ گزارش اطلاعاتی
۹۹	۲-۲-۵ گزارش سالیانه
۱۰۰	۳-۲-۵ گزارش مصاحبه
۱۰۰	۴-۲-۵ گزارش درحال اجرا (درحال پیشرفت)
۱۰۰	۵-۲-۵ گزارش طرح پژوهشی
۱۰۱	۶-۲-۵ گزارش پروژه دانشجویی
۱۰۱	۷-۲-۵ گزارش درس سمینار
۱۰۶	۸-۲-۵ گزارش کارآموزی
۱۰۸	۹-۲-۵ گزارش کارآزمایشگاه
۱۰۹	۳-۵ پروژه پایانی، پایان‌نامه رساله
۱۱۰	۱-۳-۵ دستورالعمل نحوه نگارش پروژه پایانی
۱۱۳	۲-۳-۵ دستورالعمل نحوه نگارش پایان‌نامه (ویژه کارشناسی ارشد و دکتری)
۱۱۶	۳-۳-۵ دستورالعمل نحوه نگارش رساله
۱۱۶	۴-۵ طرح پیشنهادی (پروپوزال)
۱۱۶	۱-۴-۵ اجزای اصلی طرح پیشنهادی (پروپوزال)
۱۱۶	۲-۴-۵ فرایند تصویب طرح پیشنهادی (پروپوزال)
۱۱۷	۵-۵ مراحل دفاع از پایان‌نامه (ویژه کارشناسی ارشد و دکتری)
۱۱۹	۶-۵ تکلیف دانشجو بعد از دفاع از پایان‌نامه
۱۲۰	۷-۵ دستورالعمل نحوه نگارش رزومه
۱۲۳	خلاصه فصل پنجم
۱۲۳	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل پنجم
۱۲۴	خودآزمایی تشریحی فصل پنجم
۱۲۵	فصل ششم: انواع مقالات و مجلات علمی
۱۲۵	هدف کلی
۱۲۵	هدف‌های یادگیری
۱۲۶	مقدمه
۱۲۶	۱-۶ انواع مقالات علمی
۱۲۶	۱-۱-۶ مقاله علمی-پژوهشی
۱۲۷	۲-۱-۶ مقاله علمی ترویجی
۱۲۷	۳-۱-۶ مقاله مروری

۱۲۸	۶-۱-۴ مقاله گردآوری
۱۲۸	۶-۱-۵ مقاله ترجمه‌ای
۱۲۸	۶-۱-۶ مقاله کنفرانس
۱۲۹	۶-۱-۷ مقاله پوستر
۱۲۹	۶-۲ اجزای اساسی مقاله علمی
۱۳۰	۶-۲-۱ مقدمه
۱۳۰	۶-۲-۲ پیشینه تحقیق
۱۳۰	۶-۲-۳ روش‌شناسی
۱۳۱	۶-۲-۴ یافته‌ها و آزمایش‌های انجام‌شده
۱۳۲	۶-۲-۵ بحث و نتیجه‌گیری
۱۳۳	۶-۲-۶ سایر بخش‌های یک مقاله علمی
۱۳۶	۶-۳ انتخاب مجله جهت چاپ مقاله علمی
۱۳۷	۶-۴ فرایندهای نگارش یک مقاله علمی
۱۳۸	۶-۵ انواع مجلات
۱۳۹	۶-۵-۱ مجلات علمی
۱۳۹	۶-۵-۲ مجلات علمی - ترجمه‌ای
۱۳۹	۶-۵-۳ مجلات علمی پژوهشی
۱۴۰	۶-۵-۴ مجلات مورد تأیید ISI
۱۴۱	۶-۵-۵ مجلات مورد تأیید ISC (پایگاه استنادی علوم جهان اسلام)
۱۴۲	۶-۵-۶ مجلات دسترسی آزاد
۱۴۳	۶-۵-۷ الگوهای مالی نشر مجله‌ها
۱۴۴	۶-۶ اهمیت مجلات الکترونیک
۱۴۵	خلاصه فصل ششم
۱۴۵	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل ششم
۱۴۶	خودآزمایی تشریحی فصل ششم
۱۴۹	فصل هفتم: اصول فنی آیین نگارش و مرجع‌نویسی
۱۴۹	هدف کلی
۱۴۹	هدف‌های یادگیری
۱۵۰	مقدمه
۱۵۰	۷-۱ آیین نقطه‌گذاری
۱۵۰	۷-۱-۱ نقطه، ویرگول یا کاما، نقطه - ویرگول، دونقطه و گیومه
۱۵۲	۷-۱-۲ علامت سؤال، علامت تعجب و هلال (پرانتز)
۱۵۳	۷-۱-۳ قلاب/کروشه، خط فاصله، سه‌نقطه، ممیز و پیکان
۱۵۵	۷-۲ بند (پاراگراف)
۱۵۵	۷-۲-۱ تورفتگی
۱۵۶	۷-۲-۲ طول بند

۱۵۶	۳-۲-۷ جمله عنوان
۱۵۷	۴-۲-۷ انسجام بند
۱۵۷	۵-۲-۷ پشتیبانی از جمله عنوان
۱۵۸	۶-۲-۷ اتصال بندها
۱۵۸	۳-۷ اجزای دیگر نگارش فنی
۱۵۸	۱-۳-۷ فونت
۱۵۸	۲-۳-۷ پانویست
۱۵۹	۳-۳-۷ شکل، جدول و نمودار
۱۶۰	۴-۷ استاندارد و فهرست منابع
۱۶۰	۱-۴-۷ استاندارد برون متنی
۱۶۰	۲-۴-۷ استاندارد درون متنی
۱۶۱	۳-۴-۷ داده‌ها
۱۶۱	۲-۴-۷ داده‌ها به منابع الکترونیکی
۱۶۲	۵-۴-۷ الگوهای ارائه منابع
۱۶۳	۵-۷ استفاده از نرم افزار و ابزار
۱۶۳	خلاصه فصل هفتم
۱۶۳	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل هفتم
۱۶۵	خودآزمایی تشریحی فصل هفتم
۱۶۷	فصل هشتم: اصول اساسی در ارائه مطالب علمی
۱۶۷	هدف کلی
۱۶۷	هدف‌های یادگیری
۱۶۸	مقدمه
۱۶۸	۱-۸ تعریف سیستم ارائه
۱۶۸	۱-۱-۸ سیستم انتقال اطلاعات شنون
۱۶۹	۲-۱-۸ عوامل کارآمد در سیستم ارائه
۱۷۰	۲-۸ تعریف و خصوصیات ارائه شفاهی
۱۷۱	۱-۲-۸ انواع ارائه شفاهی
۱۷۱	۳-۸ خصوصیات سخنرانی علمی - فنی
۱۷۲	۴-۸ امکانات مورد نیاز ارائه شفاهی
۱۷۲	۱-۴-۸ انواع امکانات فناوریانه
۱۷۲	۵-۸ شیوه‌های رفتاری سخنرانان علمی - فنی با مخاطبین
۱۷۳	۶-۸ فرایند آماده‌سازی اسلاید جهت سخنرانی
۱۷۴	۱-۶-۸ پوستر
۱۷۵	۷-۸ تعریف و ویژگی‌های ارائه کتبی و انواع آن
۱۷۶	۱-۷-۸ ویژگی‌های ارائه کتبی
۱۷۶	۲-۷-۸ انواع ارائه کتبی

۱۷۶

۱۷۷

۱۷۷

خلاصه فصل هشتم
خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل هشتم
خودآزمایی تشریحی فصل هشتم

۱۷۹

۱۸۱

۱۸۵

۱۸۹

پاسخ‌نامه
واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
مراجع

www.ketab.ir

پیشگفتار

با توجه به حرکت سریع و پویای رشد تولید علم و دانش در دنیا و ایجاد تحولات اساسی در جست و جو، انتقال اطلاعات، و نیز ضرورت حرکت موازی با عصر اطلاعات یا عصر دیجیتال، مؤلفان بر این شدند تا کتابی را فراهم کنند که با پرداختن به دنیای جدیدی از روش های تحقیق به صورت الکترونیکی و با استفاده از فناوری اینترنت و ارتباطات انجام می شود. این کتاب زمینه جدیدی از مفاهیم پایه ای تحقیق را درخصوص نوشتن مقالات علمی، پایان نامه های دانشجویی و تهیه گزارش های مختلف با استفاده صحیح از پایگاه های اطلاعات دیجیتال فراهم می کند.

کتاب حاضر شامل هشت فصل است. فصل اول به تشریح مفاهیم کلی نظیر اطلاعات، تحقیق علم، مهارت اطلاع یابی، پیش نیاز تحقیق، بیان مسئله، تعیین موضوع، هدف و فایده پژوهش، فرضیه ها و پیشینه تحقیق (ادبیات تحقیق) می پردازد. فصل دوم به معرفی انواع منابع اطلاعاتی از حیث منابع اطلاعات چاپی و منابع اطلاعات الکترونیکی و غیره را معرفی می کند. فصل سوم به بیان مفهوم شیوه های جست و جوی اطلاعات که شامل انواع جست و جو توسط اینترنت، معرفی انواع عملگرهای اینترنت جهت جست و جو و غیره می پردازد. فصل چهارم به تشریح مهم ترین پایگاه های اطلاعاتی تحت وب شامل پایگاه های اطلاعاتی فارسی و انگلیسی موجود می پردازد. فصل پنجم به معرفی دقیق انواع گزارش ها، پایان نامه ها و غیره می پردازد. فصل ششم به بحث در مورد انواع مقالات و مجلات علمی و به اجزای عناصر اساسی مقاله و غیره می پردازد. فصل هفتم درباره آیین نگارش فنی و تمامی نکات مورد نیاز جهت نوشتار

کتبی در انواع نگارش های علمی بحث می کند. فصل هشتم به بحث در مورد مفاهیم اساسی در سیستم ارائه، انواع سیستم های ارائه، محیط و کیفیت ارائه و به نحوه ارائه یک سخنرانی خوب می پردازد. همچنین در بخش ضمایم یک نمونه عملی مقاله نویسی و نکات مورد نیاز جهت نوشتن یک مقاله خوب ارائه می شود. متأسفانه بیشتر دانشجویان در نوشتن یک مقاله با مشکلات فراوان مواجه هستند. در ادامه ضمایم، مجلات معتبر وزارت علوم، وزارت بهداشت و مجلات معتبر ISI مورد تأیید مؤسسه تامسون روترز معرفی خواهند شد.

روردگارا به من آرامش ده پذیرم

آنچه را که نمی توانم تغییر دهم